

Grup ENERGO-PRO

**RÜŞVETLE VE KARA PARA
AKLAMA İLE MÜCADELE
POLİTİKASI**

2024

ENERGO-PRO

RÜŞVETLE VE KARA PARA AKLAMA İLE MÜCADELE POLİTİKASI ("POLİTİKA")

1. Giriş

ENERGO-PRO a.s. ("Şirket"), iştirakleriyle birlikte ("Grup"), birçok kamu ve özel kuruluşla etkileşim halindedir. Bu etkileşimlerin her birinde rüşvet verilmesi veya alınması ya da kara para aklanması riski bulunmaktadır. Aşağıdaki kişiler ve diğer kuruluşlarla olan etkileşimler özellikle önemlidir:

- Enerji sektörüyle ilgilenen politikacılar;
- Ruhsat ve izinlerin verilmesi ile yetkili merciler;
- Tarife garantisi yönetiminden, green bonus veya diğer RESSlerden sorumlu merciler;
- Her türlü kamu hizmet yükümlülüklerini tahsis eden merciler;
- Vergi daireleri;
- Dengeleme hizmetleri satın alımı yapan piyasa işletmecileri;
- Piyasa liberalizasyonunda yer alan çok yönlü organizasyonlar;
- Üretilen elektriği veya dağıtım hizmetlerini satın alan müşteriler (yeni bağlantılar ve yeniden bağlantılar da dahil olmak üzere)
- Dağıtım işlerimize elektrik tedarikinde bulunan tedarikçiler;
- Ekipman ve diğer mal ve hizmet tedarikçileri;
- İnşaat yüklenicileri;
- Profesyonel hizmet sağlayıcılar;
- Bireysel lobiciler² ve
- Borç veya öz sermaye sağlayıcılar.

İşbu politika, yukarıda bahsedilen kilit alanlarda rüşvet ve kara para aklama risklerine işaret etmek ve bu riskleri minimum düzeye indirmek için hazırlanmıştır. İşbu politika hükümleri, Grup içerisinde bulunan (direktörler ve diğer yetkililer de dâhil olmak üzere) tüm yöneticiler, çalışanlar ve diğer meslektaşlar ve ilgili kişiler (Aşağıda yer alan Bölüm 6'ya bakınız) için uygulama bulur.

2. Amaçlar

İşbu Politikanın amaçları:

- Grup'un tüm çalışanlarının ve ilgili kişilerin faaliyetlerini gerçekleştirirken hukuka uygun ve bütünlük içerisinde hareket etmesine ilişkin taahhüdünü açıklamak;
- Tüm çalışanlar ve ilgili kişiler arasındaki bütünlüğün gelişmesine katkıda bulunmak ve Grup'un itibarını ve hem kamu hem de özel üçüncü taraflarla ilişkilerini geliştirmek;
- Rüşvetin tanımını yapmak ve engellenmesi için atılacak adımları somutlaştırmak; rüşvetin saptanması ve ortadan kaldırılmasını sağlamak ve
- Kara para aklamanın farkına varılması ve mücadele edilmesi için atılacak adımları somutlaştırmak.

3. Politikanın uygulanması ve süregelen yönetim

Rüşvetle ve kara para aklama ile mücadele komitesi ("Komite"), eğitim faaliyetlerinin denetlenmesi de dâhil olmak üzere işbu Politikanın tanıtılmasından ve uygulanmasından sorumludur. Komite üç üyeye sahiptir: bir adet Yönetim Kurulu üyesi, İnsan Kaynakları Departmanı ("İKİB") Grup başkanı ve Grup genel danışmanı ("GD").

¹ Grup, ENERGO-PRO a.s.'nin tek ve doğrudan hissedarı olan DK Holding Investments, s.r.o.'yu ve onun doğrudan ve dolaylı tüm iştiraklerini kapsamaktadır.

² Lobicilerin kullanımı kendi başına Politika gerekliliklerine aykırı değildir. Ancak bu hassas alanda, herhangi bir yargı alanının yasaları tarafından kayıt yaptırmanın gerekli olduğu durumlarda yalnızca kayıtlı lobicilerin kullanılması da dahil olmak üzere dikkatli olunmalıdır.

İnsan Kaynakları Departmanı, işbu Politikanın hükümlerinin tam anlaşılmasını sağlamak (bkz: Bölüm 8) amacıyla e-öğrenme ve işbu Politikanın işleyişine ilişkin geri dönüşler sağlamak amacıyla diğer toplantı faaliyetleri de dâhil olmak üzere çalışanlar için düzenli eğitimler düzenler.

GD, Komiteye gerekli ve yeterli önleyici önlemleri almasını teklif etmek amacıyla Grup içerisindeki rüşvet ve kara para aklama risklerini sürekli şekilde değerlendirir. Aynı zamanda işbu Politikanın açıklığa kavuşturulması ve yorumlanmasına yardımcı olur ve en azından yıllık ölçekte incelemeler gerçekleştirir ve böylece Komiteye güncellemeler sunar.

4. Rüşvet Nedir?

Rüşvet, doğrudan veya bir aracı yardımı ile hareket eden bir kimsenin ikinci bir kişi (veya bir başkası) için maddi çıkar veya bir ödül olarak bir şey vermesi anlamına gelmektedir. Aynı zamanda ikinci kişinin bahsi geçen şeyi kabul etmesi anlamına da gelmektedir. Genellikle söz konusu alıcının kamu (yurtiçinde veya yurtdışında) çalışanı, iş ortağı, çalışan veya temsilci olması herhangi bir fark yaratmamaktadır. Aynı zamanda söz konusu şeyin -rüşvetin- maddi veya bir başka çıkar olması ve hatta fiili anlamda verilmiş veya kabul edilmiş olması da herhangi bir fark yaratmamaktadır. Söz konusu rüşvetin teklif edilmiş, vaat edilmiş, talep edilmiş veya alınmasına mutabık kalınmış olması yeterlidir. Rüşvet alıcısının (veya bir başkasının) bu husustaki uygunsuz davranışı, ilgili kişinin kötü niyet çerçevesinde ve güveni suiistimal edecek şekilde hareket ettiği veya bir kimsenin lehine veya aleyhine haksız davranışlar sergilediği anlamına gelmektedir.

Rüşvete ilişkin açıklayıcı sorular ve yanıtlar, **Ek 1**'de yer almaktadır.

5. Kara Para Aklama Nedir?

Kara para aklama, suçtan elde edilen kazançların, meşru mülkiyet veya faaliyetlere dönüştürülmesi ve dolayısıyla gerçek kaynaklarının saklanması anlamına gelmektedir. Kara para aklama, yerel kanunlara bağlı olmak üzere genellikle suç teşkil etmektedir. Aşağıda bahsedilen faaliyetler, kara para aklama faaliyetleri olarak kabul edilebilir:

- Bir mülkiyetin yasadışı bir faaliyetten veya söz konusu faaliyete katılım göstermekten elde edildiğinin bilinmesine rağmen söz konusu mülkiyetin yasadışı kaynaklı olduğunun saklanması veya gizlenmesi ya da bir kişinin eylemlerinden doğan yasal sonuçlardan kaçması için söz konusu faaliyetin gerçekleştirilmesine katkıda bulunan kişiye yardım ve yataklık etmek amacıyla söz konusu mülkiyetin değiştirilmesi veya devredilmesi;
- Söz konusu mülkiyetin suç teşkil eden bir faaliyetten veya söz konusu faaliyete katılım gösterilmiş olmasından elde edilmiş olduğunun bilinmesine rağmen söz konusu mülkiyete ilişkin gerçek niteliğin, kaynağın, lokasyonun, yapının, hareketin, hakların veya söz konusu mülkiyetin sahipliğinin saklanması veya gizlenmesi;
- Alım tarihinde söz konusu mülkiyetin suç teşkil eden bir faaliyetten veya söz konusu faaliyete katılım gösterilmiş olmasından elde edilmiş olduğunun bilinmesine rağmen söz konusu mülkiyetin elde edilmesi, mülk edinilmesi veya kullanılması;
- Yukarıdaki maddelerde atıfta bulunan eylemlerden herhangi bir tanesinin gerçekleştirilmesine katılım göstermek, ortaklık etmek, girişimde bulunmak ve yardım ve yataklık etmek; azmettirici, kolaylaştırıcı veya rehberlik görevlerinin üstlenilmesi.

İşbu Politikaya **Ek 2**, bir ticari işlemin kara para aklama faaliyetini kapsayıp kapsamadığına ilişkin şüpheye mahal verebilecek olgu ve durumların tanıtıcı listesini de içermektedir.

6. İlişkili kişiler

Olaylara göre değişiklik göstermek üzere, Grup şirketleri (yani bireyler değil, tüzel kişiler) kendileriyle ilişkili kişilerin dahil olduğu rüşvet faaliyetinden dolayı suç işleyebilir. Söz konusu ilişkili kişiler, ticari temsilciler veya lobiciler gibi bahsi geçen Grup şirketine hizmet sağlayan çalışanlar veya diğer kişiler olabilir. Söz konusu durum, ilgili Grup şirketi için işe ilişkin bir fayda elde etmek veya halihazırda mevcut olan bir faydayı muhafaza etmek amacıyla bir ilişkili kişinin bir başka kişiye rüşvet vermesi halinde meydana gelir.

Daha elverişli ticari koşulları (yüksek tarife garantisi veya şebeke ücretleri gibi) sağlayan bir düzenleyici veya Grup lehine (enerji satın alım sözleşmesi gibi) sözleşme imzalayan bir iş ortağı Söz konusu işe ilişkin bir faydaya örnek gösterilebilir. Bir ilişkili kişi, Grup'un üstün yararı doğrultusunda hareket ettiğine inanabilir ancak gerçekte ilgili Grup şirketi, kurumsal cezai sorumluluktan mesul tutularak zarar görebilir ve bu da ek cezalarla ve hatta tasfiye ile sonuçlanabilir.

Yukarıda bahsedilen sebepler doğrultusunda ilişkili bir kişi ile ancak aşağıdaki unsurların doğrulanması amacıyla özenli bir denetimin gerçekleştirilmesinin ardından sözleşme imzalanabilir:

- İlişkili kişiden sağlanacak olan hizmetlerin kapsamı ve niteliği;
- Hizmet alıcısının işletmesinin meşruluğu;
- İlişkili kişinin kimliği ve dürüstlüğü ve
- Tüm girişimin meşruluğu.

Bir ilişkili kişi, Grup ile işbirliğinde bulunmadan önce:

- İşbu Politikayı okumalı ve **Ek 3**'te öngörüldüğü şekilde tanıma beyannamesini (çalışan, bireysel üçüncü ilişkili kişi ya da kurumsal üçüncü ilişkili kişi olmasına dayalı olarak uygun olanı seçmek suretiyle) tamamlamalı ve kabul edilen elektronik yöntem vasıtası ile sunmalıdır; ve
- İlgili Grup şirketi ile rüşvet faaliyetlerinde bulunmamak için yasal mutabakata varmalıdır.

Her Grup şirketi yönetimi, (iyi niyet çerçevesinde ve azami dikkat ile hareket ederek) söz konusu ilgili kişinin sağladığı hizmetlerin niteliğinden veya söz konusu hizmetlerin değerinden veya bu değerlerin ödenmesinden kaynaklı olarak söz konusu Grup şirketine yönelik herhangi bir ilişkili kişinin sebep olacağı risk düzeyi oranında yukarıda bahsi geçen gerekliliklerin uygulanmasını sınırlandırabilir.

Herhangi bir Grup şirketi için ilişkili kişi olarak hareket eden kişiler, dürüstlük içerisinde hareket etmeli ve rüşveti engellemek için yeterli önlemi almalıdır.

Uygulanabileceği her alanda bir Grup şirketi ve ilişkili kişi arasında yürürlüğe giren bir sözleşme, Grup şirketinden iki kişi tarafından imzalanmalıdır. Bu "dört göz ilkesi" sayesinde sözleşmenin işbu Politika'nın gerektirdiği standartları sağlamakta başarısız olma riski azaltılmış olacaktır.

7. Gerekli spesifik davranışlar

Hediyeler ve ikram

Hediye verme ile hediye kabul etme ve ikram, hedefler doğrultusunda ve söz konusu hedeflerin gerçekleştirilmesi için makul, mantıklı ve orantılı olması koşuluyla gerçekleştirilir. Bir ticari işlemin yalnızca bir hediye veya ikram sonucu olarak veya yalnızca bunlarla ilişkili olarak meydana gelmesi durumunda endişeler ortaya çıkacaktır.

Belirli bir hediyein veya misafirperverliğin yukarıda bahsedilen kriterleri karşılayıp karşılamadığına karar vermek amacıyla bir çalışan veya ilişkili kişi, (müdahil olan kişiler, yer ve zaman da dâhil olmak üzere) söz konusu durumun tasarlanmış olduğu koşulları, sebepleri ile beraber göz önünde bulundurmalıdır.

Nakit (nakit para, banka havalesi, ön ödemeli kart, vs.) veya söz konusu nakde eşdeğer değerlerde mal (altın, mücevher, harcama belgesi, finansal araç, vs.) verilmesi veya kabul edilmesi yasaktır.

Aşağıda belirtilen değerleri aşan bir hediyein veya ikram göstergesi olarak ürünün verilmesi veya kabul edilmesi durumları için:

- 75 Amerikan Doları (veya herhangi bir para birimi üzerinden eşdeğeri) üzerinde hediye/ikram verme veya kabul edilmesi, rapor edilmelidir;
- 150 Amerikan Doları (veya herhangi bir para birimi üzerinden eşdeğeri) üzerinde hediye/ikram verme veya kabul edilmesi onaylanmalıdır; veya,
- 300 Amerikan Doları (veya herhangi bir para birimi üzerinden eşdeğeri) üzerinde bir hediye/ikram verilmesi veya kabul edilmesi reddedilmeli; reddedilmemesi durumunda ise bağışta bulunulmak üzere ücretsiz olarak teslim edilmelidir.

Yukarıda anılan tüm rapor ve onay talepleri, **Ek-4'te** belirtilmiş prosedür uyarınca sunulacaktır.

Herhangi bir Grup şirketi yönetimi, (Komite ile işbirliği içerisinde hareket etmek üzere) söz konusu Grup şirketinin kurulduğu veya faaliyet gösterdiği ülkeye göre yargı yetkisi kanunları uyarınca öngörüldüğü şekilde yukarıda öngörülenlerden daha düşük eşik değerler belirleyebilir.

Her bir Grup şirketi çalışanları ve ilişkili kişiler, hediye vermeye ve almaya ve misafirperverliğe ilişkin uygun belge ve kayıtları muhafaza etmelidir. Söz konusu belge ve kayıtlar, gerçekleştirilen harcama ve giderleri açık ve aslına uygun bir şekilde ortaya koymalıdır.

Kurum ve kuruluşlar ile ticari promosyonlara katkılar ve sponsorluk

Politika kapsamında herhangi bir siyasi parti veya hareketin sponsorluğuna veya bunlara bağlı yapılmasına izin verilmez. Buna politikacılar ve tüm kamu görevlisi adayları dahildir.

Çalışanlarımızın çalışma saatleri dışında siyasi süreçlere katılmalarına izin verilse de (bizi herhangi bir şekilde temsil etmediklerini açıklığa kavuşturmaları şartıyla), Şirket ve Grup adına siyasi katılım yasaktır.

Kurum, kuruluş ve diğer oluşumlara ya da ticari promosyonlara gerçekleştirilecek sponsorluklar veya katkılar, ancak aşağıdaki unsurların doğrulanması için özenli bir denetim gerçekleştirildikten sonra gerçekleştirilebilir:

- Sponsorluğun veya katkının kapsamı ve niteliği;
- Sponsorluğun veya katkının işletme açısından gerekçelendirilmesi;
- Alıcının kimliği ve dürüstlüğü;
- Tüm girişimin genel meşruluğu.

Sponsorluk veya katkının şekli ve zamanlaması de işbu Politika şart ve koşulları ile uyumlu olarak gerçekleştirilecektir.

Muhasebe kayıtlarının hazırlanması ve kontrolü

Grup, muhasebe defterleri ve kayıtlarına yönelik etkin bir iç denetim sistemine sahiptir.

Grup, finansal beyannamelerin genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri ve her durumda mevcut yasa ve/veya IFRSle uyum içerisinde olmasının makul teminini sağlamak amacıyla uygun muhasebe kontrollerini sağlar ve sürdürür.

İç kontrol sistemleri, uygun operasyonel uygulamalar ile birlikte farklı organizasyonel düzeylerde gerçekleştirilecek spesifik kontrolleri kapsar.

8. Eğitim

İşbu Politika, Şirket websitesi üzerinden yayımlanmıştır ve **Ek 3**'te öngörülen tanıma Beyannamesinin kabul edilen elektronik yöntem vasıtası ile tamamlanması karşılığında tüm yeni çalışanlara dağıtılacaktır.

İnsan Kaynakları Departmanı, tüm çalışanların işbu Politikanın şart ve koşullarına uyum sağlaması için uygun eğitimi organize eder. İnsan Kaynakları Departmanı, en az yıllık dönemde veya talep üzerine herhangi bir gecikmeye mahal vermeksizin eğitim kayıtlarının bir özetini Komiteye sunar.

Eğitim programı, aşağıdaki çalışan düzeyine göre bölünecektir:

- Rüşvet veya kara para aklamaya en çok maruz kalan yönetim veya çalışanlar ve
- Diğer çalışanlar.

E-öğrenme kursları da dâhil olmak üzere eğitim oturumlarına katılım, tüm çalışanlar için zorunludur. Eğitimler, esas olarak mevcut yasalara, işbu Politikanın gerekliliklerine ve rüşvet ile kara para aklamadan kaçınmaya ve bütünlük içerisinde hareket etmeye yönelik pratik yolları temel almaktadır.

İnsan Kaynakları Departmanı, tüm çalışanların en az üç yılda bir eğitime tabi tutulmasını sağlar.

9. Bilgi uçurma

Tüm çalışanlar ve ilişkili kişiler, farkına vardıkları rüşvet veya kara para aklama teşkil edebilecek her türlü usulsüzlüğü bildirmelidir. Lütfen Grup İhbar Politikası'nda belirtilen prosedürü takip edin.

Raporlama süreci gizlidir ve raporlama yapan kişi misilleme ve diğer haksız muamelelere karşı tam olarak korunacaktır.

10. Sonuçlar

Grup, rüşvet ve kara para aklama faaliyetlerine karşı sıfır tolerans yaklaşımına sahiptir.³ Rüşvet veya kara para aklama faaliyetinde bulunan her çalışan, disiplin işlemi ile karşı karşıya gelecek ve olasılıkla işten çıkarılacaktır. Herhangi bir ilişkili kişi ile imzalanan sözleşme, söz konusu durumlarda feshedilecektir.

³Yerel kara para aklama ile mücadele yasası kapsamında "sorumlu" oluşumlar olarak kabul edilen grup şirketleri, spesifik kara para aklama yükümlülüklerine (örn. müşteri gerekli özen) uyum sağlamakla yükümlüdür.

Bir Grup şirketi, muhtemel bir rüşvet veya kara para aklama eyleminden haberdar olması durumunda, söz konusu durumu kanunu uygulama yetkisini haiz ilgili yasal mercilere raporlamak hususunda yasal yükümlülük altında olabilir. Grup şirketi, daima bu tür raporlama yükümlülüklerine uyacaktır.

11. Yürürlük

Politika'nın işbu versiyonu, 1 Temmuz 2024 tarihi itibarıyla yürürlüğe girerek, geçerlik kazanır ve Politika'nın önceki tüm versiyonlarının tamamen yerine geçer.

İşbu Politika'nın Ekleri:

1. Rüşvete ilişkin sorular ve yanıtlar
2. Şüpheli kara para aklama faaliyeti göstergeleri
3. Politikayı tanıma beyannamesi
4. Hediye ve misafirperverliği nitelemeye ilişkin prosedür

Rüşvet nedir?

Aşağıda belirtilen bağlam kapsamında rüşvet, finansal veya başka türlü avantajlardır.

Finansal avantaj nakit anlamı taşımasının yanı sıra banka havalesi, ön ödemeli kart, hediye kartları, borçlar, yardım, yeni veya artırılmış malvarlığı, azaltılmış yükümlülük, varlıkların ücretsiz kullanımı, kişisel mülkiyet (örn: araba, mücevher, değerli camlar veya porselen), taşınmaz mal (örn: apartman), yurtiçi veya yurtdışı seyahat veya eğlence (örn: konser, spor etkinliği veya konferans daveti veya bileti) anlamına gelebilir.

İş teklifi, terfi veya cinsel aktivite teklifi gibi finansal değeri bulunmayan ancak kimi ihtiyaç ve arzuları tatmin edebilecek diğer avantajlar da bu kapsamda yer almaktadır.

Kimler rüşvet eyleminde bulunabilir?

Uluslararası rüşvet ile mücadele yasası ve İşbu Politika, kamu sektöründeki (yurtiçi ve yurtdışındaki kamu görevlileri gibi) ve özel sektördeki (işletme faaliyetleri, çalışanlar ve ticari temsilcilerle iştirak eden kişiler gibi) kişiler tarafından gerçekleştirilen eylemler için uygulanır.

Bahsi geçen kişilerin usulüne uygun davranmaları beklenir. Buradaki "usulüne uygun", iyi niyet çerçevesinde ve güvenilir ve/veya objektif davranmak anlamına gelmektedir. Bahsi geçen kişilerin rüşvet sebebiyle (bu rüşvet, belirli davranışların gerçekleştirilmesi için sağlanan bir teşvik veya ödül olabilir) uygunsuz davranışlar sergilemesi durumunda hem rüşvet veren hem de rüşvetin alıcısı rüşvet eyleminde bulunmuş olacaktır.

Rüşvet, ceza gerektiren bir suç mudur?

Evet. Ek olarak rüşvet veren kişi, aşağıda tanımlandığı şekilde bağlı olduğu şirketin de rüşvet suçunu işlemesine sebep olabilir.

Rüşveti kabul edenin kimliği herhangi bir önem arz eder mi?

Hayır. Herhangi bir rüşvet ile bağlantısı olup olmadığına bakılmaksızın uygunsuz davranışlar sergileyen bir kişi veya bir başkası rüşvet alıcısı olabilir.

Ayrıca rüşvet alıcısının bir kamu görevlisinin kararları veya eylemleri üzerinde etkiye sahip olup olmadığına da bakılmaz. Bu sebeple etkiye konu olan bahsi geçen ticari işlem, uluslararası rüşvetle mücadele kanunları ve İşbu Politika kapsamına girmektedir.

Rüşvetin somut olarak verilmesi veya kabul edilmesi şart mıdır?

Hayır. Rüşvet somut olarak verilmese veya kabul edilmese de teklif edilmesi, vaat edilmesi, talep edilmesi veya kabul taahhüdünde bulunulması da rüşvet eylemi ve cezayı gerektiren suç olarak kabul edilir.

Bir finansal veya herhangi bir başka avantaj, çok ufak bir değere sahip olsa da rüşvet kabul edilir mi?

Yukarıda bahsedildiği şekilde finansal veya herhangi bir başka avantajın uygunsuz bir davranış teşvik etmek veya ödüllendirmek amacıyla sağlanması durumunda, evet kabul edilir.

Bir kamu görevlisine teşekkür hediyesi verilebilir mi?

Genel kurallar çerçevesinde çalışanlar ve ilişkili kişiler, kamu görevlilerine hediye vermemelidir.

Ancak aşağıdaki koşulların sağlanması durumunda bir kamu görevlisine teşekkür hediyesi verilmesi mümkündür:

- Hediyein sembolik olması ve maddi değerinin çok düşük bulunması durumunda;
- Hediyein şeffaf bir şekilde teklif edilmesi durumunda;
- Hediyein kamu görevini icra eden kişi tarafından beklenmemesi durumunda;
- Hediyein söz konusu eylemlerin tamamlanmasının ardından verilmesi durumunda (daha öncesinde değil).

Aşağıdaki hediyelerin verilmesi, işbu Politika kapsamında yasaktır:

- Nakit veya nakit eşdeğeri;
- Saatler;
- Koleksiyon kalemler; ve
- Kayak ekipmanları.

Lütfen kamu görevlilerine hediye vermeden önce kurumunuzdan tavsiye isteyiniz.

Hangi hediyelere veya alışverişine veya misafirperverlik göstergesi ürünlere müsaade edilir?

Lütfen işbu Politika kapsamında hangi hediyelere ve ikram göstergesi ürünlere müsaade edildiğini ve hangi finansal eşiklerin rapor edilmesi ve/veya teklif edilmesi (veya kabul etmek) için rıza gerektirdiğini ve/veya teklif (ve kabul) edilemeyeceğini **Ek 4'**ten inceleyiniz.

Genellikle çalışanlar ve ilişkili kişiler, her hediye ve ikram koşullarını ve zamanlamasını dikkatli bir şekilde göz önünde bulundurmalıdır.

Bir hediyein veya ikramın amacına, aşağıdakiler de dâhil olmak üzere daima izin verilmiş olmalıdır:

- İş ilişkilerinin kurulması veya muhafaza edilmesi;
- Grup şirketinin imajına veya itibarına değer verilmesi;
- Grup şirketinin mal ve hizmetlerinin tanıtılması.

Hediye veya ikram ürününün alıcısının niyetleri de daima göz önünde bulundurulmalıdır. İlgili tarafların iyi niyet çerçevesinde ve herhangi usule aykırı veya uygunsuz davranış niyeti olmaksızın hareket ettiğine ya da uygunsuz davranmamış olduğuna ilişkin kanıt aranmalıdır.

Nihayetinde bir hediye verilmeden veya ikram ürünü teklif edilmeden, alınmadan veya kabul edilmeden önce aşağıdaki durumlar tespit edilmelidir:

- Teklif edilen hediye veya ikramı teklif eden kişinin de yer aldığı, bir Grup şirketine ait ihale veya benzer bir sürecin devam etmekte veya beklemede olup olmadığı;
- Bir Grup şirketinin yer aldığı, teklif edilen hediye veya ikramın teklif edildiği kişiye ait bir ihale veya benzer bir sürecin devam etmekte veya beklemede olup olmadığı;
- Yukarıda bahsi geçen kişiler tarafından geçmişte herhangi bir hediye veya ikram verilip verilmediği veya kabul edilip edilmediği.

Üçüncü taraf aracılığıyla verilen finansal veya diğer avantajlar rüşvet olarak kabul edilebilir mi?

Evet. Rüşvet, rüşveti oluşturan bir avantajın üçüncü taraf aracılığıyla verilmesi ile de meydana gelebilir. Bu, rüşvetin nihai alıcısına ulaştırılması için rüşvet veren şirkete sözde hizmet eden bir şirket olabilir. Bu tür süreçler, sıklıkla, aracı bir şirket aracılığıyla farazi hizmetlerin sağlanmasına yönelik fatura düzenlenmesini içermektedir..

Özel sektör çalışanlarını kapsayan usulsüz davranışlar nelerdir?

Usulsüz davranış örnekleri aşağıdakileri kapsamaktadır:

- Teklifi en ekonomik avantajlar sunmayan teklif sahibine ihale sürecinde öncelikli muamelede bulunulması;
- Somut işletme koşullarından ziyade şüpheli veya keyfi kriterlere göre tedarikçi seçimi;
- Karşı tarafa daha fazla avantaj sağlayacak koşullar çerçevesinde sözleşme akdedilmesi;
- İfası (tamamen veya kısmen) farazi bulunan hizmetlerin satın alınması;

Kamu sektör çalışanlarını kapsayan usulsüz davranışlar nelerdir?

Usulsüz davranış örnekleri aşağıdakileri kapsamaktadır:

- İhale süreçlerinde ilgili kuralları ihlal ederek sözleşme, daha avantajlı tarife garantisi veya daha yüksek şebeke ücretleri sunmak;
- İlgili kuralları ihlal ederek bir para cezasından veya başka bir cezadan feragat etmek;
- Yasaların veya söz konusu çatışmaya ait gerçeklerin gerektirdiğinden farklı şekilde mahkeme süreçlerinde bir tarafın lehine karara varmak;
- Gerekli yasal sebep bulunmaksızın bir rakibe yönelik vergi denetimi gerçekleştirmek.

Kolaylaştırma ödemelerine müsaade edilir mi?

Kolaylaştırma ödemeleri, mevcut görevlerini yerine getirmelerini veya hızlandırmalarını teşvik etmek veya ödüllendirmek için kamu görevlilerine yapılan ödemelerdir. Kolaylaştırma ödemeleri, işbu Politika kapsamında yasaktır.

Bir şirket, çalışanın veya ilişkili kişinin rüşvet eyleminde bulunması durumunda sorumlu tutulabilir mi?

Evet. Kimi ülkelerin mevzuatları (Çek Cumhuriyeti gibi) altında bir şirket, bir çalışanın veya kendisine hizmet sağlayan bir başkasının (ticari temsilci veya lobici) bahsi geçen şirketin bir işletme avantajı elde etmesi veya kazanması amacıyla bir başkasına rüşvet vermesi durumunda kanunen sorumlu tutulabilir.

Rüşvetin çalışanlar ve ilişkili kişiler üzerindeki etkileri nelerdir?

Rüşvet faaliyetinde bulunan her çalışan, disiplin işlemleri ile karşı karşıya kalacak ve olasılıkla işten çıkarılacaktır. Herhangi bir ilişkili kişi ile imzalanan sözleşme feshedilebilir.

Söz konusu kişi, kanunen sorumluluk altında olma riskini taşıyabilir. Ceza gerektiren bir suçtan suçlu bulunması durumunda söz konusu kişi para cezası ve/veya hapis cezası ile karşı karşıya gelebilir. Ayrıca mahkeme, söz konusu kişinin, sebep olduğu tüm finansal zararı tazmin etmesine hükmedebilir. .

Rüşvetin şirket (veya bir başka Grup şirketi) üzerindeki etkileri nelerdir?

Bir çalışanın veya ilişkili kişinin rüşvet eyleminde bulunması durumunda şirket (veya ilgili Grup şirketi) itibarı üzerinde ciddi zararlar meydana gelebilir.

Şirket ayrıca (veya ilgili Grup şirketi) kurumsal cezai yükümlülük riski altında olabilir. Çekya Ceza Kanunu uyarınca bir şirket, 1.5 milyar Çek Korunasına kadar (yaklaşık olarak 95 Milyon ABD Doları) finansal cezaya ve aşağıdaki hususlara ilişkin yasaklara tabi tutulabilir:

- İşletme faaliyetlerinin yürütülmesi;
- Kamu ihalelerine katılım ve kamu sözleşmelerinin ifası ve/veya
- Bağış ve sübvansiyon kabulü.

Bir mahkeme, kararını kamuya açabilir ve böylece şirket itibarına ciddi zararlar verilebilir.

Ekstrem durumlarda Çekya mahkemesi, şirketin lağvedilmesine karar verebilir.

Ek 2**Şüpheli kara para aklama belirtileri**

Kara para aklama açısından şüpheli olarak değerlendirilebilecek kara para aklama fiil veya senaryolarının tümüne işaret eden eksiksiz bir liste sunmak mümkün değildir. Aşağıda, kara para aklama şüphesi doğurabilecek durumları gösteren ve sınırlı sayıda olmayan hususlara örnekler verilmiştir:

- Ticari işlemin açık bir amacı yoktur, ticari işlem ekonomik açıdan bir anlam teşkil etmemektedir veya olağan dışı (standart olmayan) koşullarda gerçekleştirilmiştir;
- Ticari işlem, makul bir açıklama bulunmaksızın veya Grup tarafından gerekli görülen normal mal ve hizmet yelpazesinin dışında veya Grup'a ait iş veya deneyim dışında gerçekleştirilmiştir;
- Müşteri veya iş ortağı, talep edilmesine rağmen söz konusu ticari işlemin amacıyla bağlantılı herhangi bir bilgi vermeyi reddetmektedir;
- Müşteri veya işletme ortağının mülkiyet yapısı, şirket faaliyetlerinin niteliğine kıyasla olduğundan farklı veya fazla karmaşık görünmektedir;
- Müşteri veya iş ortağı yüz yüze iletişimden kaçınmaktadır veya elektronik imzalar gibi belli başlı güvenlik önlemleri olmadan ticari işlem gerçekleştirmektedir;
- Müşteri veya iş ortağı, kullanmak zorunda olmamaları durumunda gereğinden fazla off-shore hesap, şirket veya yapı kullanmaktadır ve/veya;
- Müşteri veya iş ortağı Avrupa Komisyonu tarafından kara para aklama ile mücadele ve terörist finansmanı rejimlerinin yetersiz bulunduğu kabul edilen ülkelerde bulunmaktadır.⁴

Her çalışan ve ilişkili kişi, bir müşteri veya iş ortağı ile gerçekleştirilen herhangi bir ticari işleme ilişkin kara para aklama şüphesi doğuracak başka sebepler olup olmadığına karar vermek için işletme mantığıyla hareket etmelidir.

Herhangi bir şüphe durumunda, bir ticari işlemin kara para aklama şüphesi doğurması halinde her bir çalışan ve ilişkili kişi, ilgili Grup şirketinin hukuk departmanı direktörüne (eğer bulunmuyorsa GD) başvurabilir.

⁴Avrupa Komisyonu, 13 Şubat 2019 tarihinde kara para aklama ve terörist finansmanı rejimlerinin yetersiz bulunduğu üçüncü dünya ülkelerine ilişkin bir liste kabul etmiştir. Bu liste şu ülkeleri içermektedir: Afganistan, Amerikan Samoası, Bahamalar, Botsvana, Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti, Etiyopya, Gana, Guam, İran, Irak, Libya, Nijerya, Pakistan, Panama, Porto Riko, Samoa, Suudi Arabistan, Sri Lanka, Suriye, Trinidad ve Tobago, Tunus, BK Virgin Adaları ve Yemen.

Ek 3
Politikayı tanıma beyannamesi

BEYANNAME – ÇALIŞAN*

Aşağıda imzası bulunan ben,

- İştirakleriyle beraber ENERGO-PRO a.s.'nin ("Grup") Rüşvet ile Mücadele ve Kara Para Aklama ile Mücadele Politikasını ["Politika"] okuyup anladığımı;
- İşbu Politikanın içeriğini kavradığımı;
- İşbu Politika hükümlerine riayet etmeyi taahhüt ettiğimi;
- İşbu Politikanın herhangi bir şekilde ihlal edilmesinin disiplin cezasıyla veya muhtemel işten çıkarma ile sonuçlanabileceğini anladığımı;

beyan ederim.

Ayrıca, uygunsuzlukların raporlanmasında veya herhangi bir uygunsuzluğun gerçekleşip gerçekleşmediğinin saptanması için başlatılan süreçlerde yer almam durumunda herhangi bir Grup şirketinin, veri yöneticisi (veri sorumlusu) sıfatıyla kişisel verilerimi işleme ile ilgili sahip olduğu haklar bakımından bilgilendirildim.

Tarih:

Ad, Soyad

* uygun şekilde kullanılacaktır.

BEYANNAME – İLİŞKİLİ KİŞİ (BİREYSEL)*

Aşağıda imzası bulunan ben,

- İştirakleriyle beraber ENERGO-PRO a.s.'nin ("Grup") Rüşvet ile Mücadele ve Kara Para Aklama ile Mücadele Politikasını ["Politika"] okuyup anladığımı;
- İşbu Politikanın içeriğini kavradığımı;
- İşbu Politika hükümlerine riayet etmeyi taahhüt ettiğimi;
- İşbu Politikanın herhangi bir şekilde ihlal edilmesinin sözleşmenin feshi için neden teşkil ettiğini anladığımı;

beyan ederim.

Ayrıca, uygunsuzlukların raporlanmasında veya herhangi bir uygunsuzluğun gerçekleşip gerçekleşmediğinin saptanması için başlatılan süreçlerde yer almam durumunda herhangi bir Grup şirketinin, veri yöneticisi (veri sorumlusu) sıfatıyla kişisel verilerimi işleme ile ilgili sahibi olduğu haklar bakımından bilgilendirildim.

Tarih:

Ad, Soyad

* Uygun şekilde kullanılacaktır.

BEYANNAME - İLİŞKİLİ KİŞİ (ŞİRKET)*

Aşağıda imzası bulunan ben, uygun şekilde atanmış yetkili temsilcisi sıfatıyla hareket etmekte bulunduğum aşağıda bilgileri verilen şirket nam ve hesabına;

- İştirakleriyle beraber ENERGO-PRO a.s.'nin ("Grup") Rüşvet ile Mücadele ve Kara Para Aklama ile Mücadele Politikasını ["Politika"] okuyup anladığımı;
- İşbu Politikanın içeriğini kavradığımı;
- İşbu Politika hükümlerine riayet etmeyi ve (direktörler ve diğer görevliler de dâhil olmak üzere) Şirkette istihdam edilen müdürlerin, çalışanların veya aşağıda bilgileri verilen şirketin diğer çalışanlarının işbu Politika hükümlerine riayet etmesini sağlamayı taahhüt ettiğimi,
- İşbu Politikanın herhangi bir şekilde ihlal edilmesinin sözleşmenin feshi için neden teşkil ettiğini anladığımı

beyan ederim.

Ayrıca, uygunsuzlukların raporlanmasında veya herhangi bir uygunsuzluğun gerçekleşip gerçekleşmediğinin saptanması için başlatılan süreçlerde yer almam durumunda herhangi bir Grup şirketinin, veri yöneticisi (veri sorumlusu) sıfatıyla kişisel verilerimi işleme ile ilgili sahibi olduğu haklar bakımından bilgilendirildim.

Tarih:

Ad, Soyad:

Şirket:

* uygun şekilde kullanılacaktır.

Ek 4**Hediye ve misafirperverliğin özelliklerinin belirlenmesine ilişkin prosedür****Çalışanlar veya ilişkili kişiler için (teklif edilen veya kabul edilen) hediye ve ikramlar**

Bir çalışan veya ilişkili kişi, değeri 75 Amerikan Dolarını aşan (veya başka bir para biriminde bu tutara karşılık gelen) bir hediyein kabulünü veya değeri 75 Amerikan Dolarını aşan (veya başka bir para biriminde bu tutara karşılık gelen) ikram ürünlerinin (ücreti üçüncü tarafça verilmiş) kabulünü, zaman zaman Ülke İnsan Kaynakları Bölüm Başkanı tarafından belirlenen kişiye ("**ABC İrtibat Kişisi**") veya bulunmaması durumunda, İnsan Kaynakları Bölüm Başkanı'na (veya sözleşmede belirtilen irtibat kişisine) rapor eder.

Bir çalışan veya ilişkili kişi, 150 Amerikan Dolarını aşan (veya başka bir para biriminde bu tutara karşılık gelen) bir hediyein kabulü veya 150 Amerikan Dolarını aşan (veya başka bir para biriminde bu tutara karşılık gelen) (ücreti üçüncü bir tarafça ödenmiş) bir ikram ürününün kabulü için ABC İrtibat Kişisinden (veya sözleşmede belirtilen iletişim kişisinden) onay talebinde bulunur.

İlgili ABC İrtibat Kişisinin (veya sözleşmede belirtilen iletişim kişisinin) (ücreti üçüncü bir tarafça ödenmiş) ve değeri 150 Amerikan Dolarını aşan (veya başka bir para biriminde bu tutara karşılık gelen) hediyein veya ikram ürününün teklifine veya kabulüne onay vermemesi durumunda söz konusu hediye veya ikram ürünü, çalışan veya ilişkili kişi tarafından reddedilir. Bahsi geçen koşullarda halihazırda kabul edilmiş bulunan bir hediye, ilgili ABC İrtibat Kişisine (veya sözleşmede belirtilen iletişim kişisine) ücretsiz olarak bir hayır kurumuna bağışlanmak üzere teslim edilir.

Bir çalışana veya ilişkili kişiye 300 Amerikan Dolarını aşan (veya başka bir para biriminde bu tutara karşılık gelen) (ücreti üçüncü bir tarafça ödenmiş) bir hediyein veya ikram ürününün teklif edilmesi durumunda söz konusu hediye veya ikram ürünü reddedilir. Bahsi geçen koşullarda halihazırda kabul edilen bir hediye, ilgili ABC İrtibat Kişisine (veya sözleşmede belirtilen iletişim kişisine) ücretsiz olarak bir hayır kurumuna bağışlanmak üzere teslim edilir. Durumun icabının gerektirdiği bazı istisnai durumlarda ABC İrtibat Kişisi (veya sözleşmede belirtilen iletişim kişisi), hediye alması veya muhafaza etmesi ya da ikram ürününü teslim alması için çalışana veya ilişkili kişiye yazılı olarak izin verebilir.

Üçüncü taraflar için (teklif edilen veya verilen) hediye veya ikram

Bir çalışan veya ilişkili kişi, üçüncü bir tarafa teklif edilen, verilen veya sunulan değeri 75 Amerikan Dolarını aşan (veya başka bir para biriminde bu tutara karşılık gelen) (bir Grup şirketi tarafından ödenen) bir hediye veya ikram ürününü ABC İrtibat Kişisine (veya sözleşmede belirtilen iletişim kişisine) rapor eder.

Bir çalışan veya ilişkili kişi, üçüncü bir tarafa 150 Amerikan Dolarını aşan (veya başka bir para biriminde bu tutara karşılık gelen) (ücreti Grup şirketi tarafından ödenen) bir hediye vermeyi teklif etmek ya da vermek veya ikram ürünü sunmak için ABC İrtibat Kişisinden onay talebinde bulunur.

Bir çalışan veya ilişkili kişi, üçüncü bir tarafa değeri 300 Amerikan Dolarını aşan (veya başka bir para biriminde bu tutara karşılık gelen) (ücreti Grup şirketi tarafından ödenen) bir hediye veya ikram ürünü teklif edemez, sunamaz. Durumun icabının gerektirdiği bazı istisnai durumlarda ABC İrtibat Kişisi (veya sözleşmede belirtilen iletişim kişisi), hediye teklif etmesi veya vermesi ya da ikram ürününü teklif etmesi veya sunması için çalışana veya ilişkili kişiye yazılı olarak izin verebilir.

Raporlama ve talep onay formu

Teklif, kabul, vermek ya da sunma eyleminin raporlanmasına veya yukarıda bahsedilen konular doğrultusunda ABC İrtibat Kişisinin (veya sözleşmede belirtilen iletişim kişisinin)

onayının talep edilmesine yönelik formlar, aşağıdaki EK'te sunulmuştur. İşbu form, kabul edilen elektronik yöntem aracılığıyla ibraz edilmelidir.

Bir onayın verilmesini değerlendirirken ilgili ABC İrtibat Kişisi (veya sözleşmede belirtilen iletişim kişisi), aşağıdaki hususları göz önünde bulundurur:

- Önerilen hediyein veya ikram ürününün iş ile ilgisi:
 - İşletme ilişkilerinin kurulması veya sürdürülmesi;
 - Grup şirketinin imajına veya itibarına değer verilmesi;
 - Bir Grup şirketinin mal ve hizmetlerinin tanıtılması;
- Hediye veya ikram ürününün teklif edildiği, Kabul edildiği, verildiği veya sağlandığı kişinin(kişilerin) (veya teklif edenin, verenin, sağlayanın ya da kabul eden kişi (kişilerin) kimliği);
- Her ilgili iştirakin veya söz konusu kişilere bağlı kişi (kişilerin) kimliği ve
- Özellikle aşağıdaki durumlarda, teklif edilen hediye veya ikram ürününün koşulları ve zamanlaması:
 - Teklif edilen hediye veya ikramı teklif eden kişinin de yer aldığı, bir Grup şirketine ait ihale veya benzer bir sürecin devam etmekte veya beklemede olup olmadığı;
 - Bir Grup şirketinin yer aldığı, teklif edilen hediyein veya ikramın teklif edildiği kişiye ait bir ihale veya benzer bir sürecin devam etmekte veya beklemede olup olmadığı;
 - Yukarıda bahsi geçen kişiler tarafından geçmişte herhangi bir hediye veya ikram verilip verilmediği veya kabul edilip edilmediği.

EK 4'e Ek
Raporlama ve talep onay formları,

1. Websitesi

- <https://www.faceup.com> web sitesine giriş yapın;
- "Rapor oluştur" sekmesine tıklayın;
- "Organizasyonum" sekmesine tıklayın;
- "EPreport" erişim kodunu girin (büyük/küçük harfe duyarlı);
- "Rapor oluştur" sekmesine tıklayın;
- Açılır menüden bir rapor kategorisi seçin; ve
- Uygun formu doldurun (aşağıda gösterilmiştir).

2. Mobil Aplikasyon

- Uygulamayı indirin (QR kodu aşağıda);
- Uygulamayı açın ve giriş yapın;
- "Rapor oluştur" sekmesine tıklayın;
- "Organizasyonum" sekmesine tıklayın;
- "EPreport" erişim kodunu girin (büyük/küçük harfe duyarlı);
- "Rapor oluştur" sekmesine tıklayın;
- Açılır menüden bir rapor kategorisi seçin; ve
- Uygun formu doldurun (aşağıda gösterilmiştir).

3. Her durumda, aşağıda belirtilmiş olan formlar mevcuttur:

- Hediye/Ağırlama: 75 Amerikan Doları – 150 Amerikan Doları arası için Rapor formu:
- Hediye/Ağırlama: 150 Amerikan Doları – 300 Amerikan Doları arası için Talep formu:
- Hediye/Ağırlama: 300 Amerikan Doları ve üzeri için Talep formu